

A katasztrófák lélektana

2013 március 18. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A ByeAlexes bejegyzésem után itt egy újabb cikk, amivel biztosan nem fogok rekordokat döntögetni a népszerűségi listákon.

De mivel a dolog, amiről írni fogok fontosabb annál, mint hogy pár ember érzékeny lelkébe gázolok, így jobb, ha mindenki egy pillanatra félreteszi a belsejét feszítő h?sz szerepét és legalább megfontolja az itt elhangzottakat.

Egy amerikai ismerősöm (nevezzük őt mostantól Tom-nak) mesélte a következő történetet. Floridában él, ahol pár éve átélte az utóbbi idők legsúlyosabb, hurrikán okozta természeti katasztrófáját. Ha jól emlékszem, a Katrina volt az. Tom részletesen beszámolt magáról a viharról, ami önmagában is elég ijesztő képet festett az ott történtekről. De azok az események, amelyek a forgószél távozását követték, jóval aggasztóbb forgatókönyvet írtak le bármiféle természeti csapásnál.

Itt jegyezném meg, hogy ismerősöm meglehetősen jó anyagi körülmények között él egy olyan környéken, ahol a szomszédai között nem egy milliomost és milliárdost találhatunk. Röviden szólva: nem egy lepusztult nyomornegyedet választott lakóhelyéül.

De a viharok, mint tudjuk, nem válogatnak a célpontok között, így rájuk is teljes erővel sújtott le a természeti csapás. Az egykor elegáns környék pár óra alatt csatatérre változott, kivétel nélkül minden épület súlyos károkat szenvedett, ráadásul több haláleset is történt. A pusztítás rettenetes volt, a hatóságok képtelenek voltak úrrá lenni a helyzeten. Nem volt víz, nem volt élelem, nem volt áram. A segélyszállítmányok sokszor el sem jutottak a céljukig a mindent elborító törmeléknek és romoknak köszönhetően. Egyértelműnek tűnt, hogy külső segítségre jó darabig nem számíthatnak. Csak egymásra.

És ez így is történt. Az első napokban felkeresték egymást a szomszédok, hogy miben tudnak segíteni a másikon. Megosztották egymással az ivóvizüket, az élelmüket, közös erővel elkezdtek munkálkodni az utak újbóli járhatóvá tételén. Egymást fizikailag és lelkileg támogatva próbálták túljutni az őket sújtó tragédián, miközben önfeláldozóan mások szükségleteit helyezték a sajátjuk elé. Úgy viselkedtek, mint egy igazi, összetartó közösség, akik a bajban odafigyelnek egymásra.

De az idő egyre csak ment, a helyzetük pedig nem javult. A vízellátás napok elteltével sem volt megoldott, az élelmiszerkészletek kezdtek kimerülni, az áram pedig nem tért vissza. És ekkor az addig oly figyelmes és gondoskodó szomszédok kezdtek megváltozni. Immár nem foglalkoztak mások bajával.

Nem keresték egymást, hogy miben tudnak segíteni. Nem akarták megosztani a készleteik maradékát.

Az odafigyelést és a törődést felváltotta az önzés és a túlélőösztön. Egy ponton túl mindenki csupán önmagával és önnön bajával volt elfoglalva, nem pedig azzal, mit tehet a másikért. Kárhoztathatja őket bárki is ezért? Aligha.

Természetes és érthető reakció ez egy váratlan helyzetre. Nyilvánvalóan miután az emberek túljutottak az első sokkhatáson, elkezdtek gondolkodni a jövőn, és azon, hogyan tudják átvészelni a következő időszakot. És a megoldásba nem fért bele az, hogy magukon kívül bárkivel is törődjenek. A racionális gondolkodás fölülrta az emberséget.

A történet azonban nem ért itt véget. Mert a helyzet bizony nem akart megoldódni egy hét elteltével sem. Ennek következtében a racionalitás helyét átvette a kétségbeesés. A kétségbeesés pedig, mint tudjuk, csúnya dolgokra készítet mindenkit. Innentől kezdve az egykori szomszédok, barátok, ismerősök egymásnak estek. A fenyegetések, a lopások, a verekedések egyre gyakoribbá váltak. Az emberek a másiktól egyszeren elvették azt, amire szükségük volt.

Hogy mindez meddig fajult volna, azt nehéz megmondani. De szerencséjükre nem is derült ki soha, ugyanis a helyzet rövidesen normalizálódni kezdett. Visszatért a víz és a villany, járhatóvá váltak az utak, a kedélyek pedig hamar lecsillapodtak. A történet azonban szolgál néhány súlyos tanulsággal.

Mint tudjuk, az országban ma több megyében katasztrófariadót rendeltek el a rendkívül erős szél és a hó miatt. Ezek rekedtek az utakon, települések váltak megközelíthetetlené, miközben a mentőcsapatok (már ha igaz) erejüket megfeszítve próbálnak segíteni a bajbajutottakon. Amennyiben szerencsénk lesz, és hihetünk az előrejelzéseknek, holnapra enyhülni fog az idő.

Szép dolog azonban, hogy sokakat ez nem nyugtatott meg, és egyre többen igyekeznek valamilyen formában segítséget nyújtani a rászorulóknak. Üzemanyagot, vizet, ételt próbálnak eljuttatni a vesztegető kocsisorokhoz, az elvágott településekre vezető utakat próbálják megtisztítani, vagy csak otthon lesik a friss híreket a helyzetről.

De azért ne is legyünk túlságosan elájulva magunktól. Megértem én, hogy végre adódik egy lehetőség, ahol mindenki egy kicsit hátsónak gondolhatja magát, ahol lehetősége adódik bárkinek arra, hogy - gondolatban - eljuttassa a nagy megmentőt vagy az emberség bajnokát, aki körmét lerágva várja, mi történik pár ismeretlen, arctalan idegennel az ország túlsó felén. Mert hátsók csak azért lehetünk ebben a helyzetben, mert holnapra a helyzet javulni fog, a jövő hét elejére pedig az egész nem lesz több, mint egy rossz emlék. És hátsónak lenni baromi jó érzés, miközben a meleg szobában azon ábrándozunk, milyen jók is vagyunk azért, mert minket érdekel a szerencsétlenül jártak sorsa.

Hadd áruljam el: ha ez egy elhúzódó, tartós "helyzet" lenne, senki nem érezné lánglelkű hátsónak magát. Ha az áldatlan állapotok az egész országot sújtánák, akkor azok a jóérzésű Facebook-felhasználók, akik most álszent módon idegenek életét és testi épségét féltik a tévé előtt ülve, egytől egyig hirtelen átalakulnának önzően racionális lényekké.

Mert alapvetően ilyen az ember.

Katasztrófahelyzetben, túlélési szituációban nincs módunk arra, hogy nagylelk? gavallérokat játszunk. Egyedül olyanok tehetik meg ezt, akiket nem fenyeget a veszély, hogy maguk is részeseivé váljanak mások bajának. Ebb?l következ?en mindenkinek csak azt tudom üzeni, aki jó dolgában nem tud mást tenni, mint mártírt játszani: vagy emelje fel a lusta seggét a fotelb?l és ténylegesen, fizikailag tegyen valamit a siránkozás és megjátszott aggodalom helyett, vagy fogja be a száját és legyen hálás azért, amiért nem vele történik mindez.

<http://egyevazeletembol.blogspot.hu> - A Flag Polgári Magazin partnere

[Tweet](#)

Raffay Ernő ajánlásával
Kortörténeti dokumentumgyűjtemény,
készült jelképesen **1919** sorszámozott példányban

Hangoskönyv CD melléklettel

MAGYAR MENDÉK
KÖNYVESTÉLY

Ajánló